

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೊಠಡಿ, 'ಉದ್ಯೋಧನ'

“ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು, ‘ಯಾರು ಅಲ್ಲಿ ನಹಬತ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ, ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭವ ತಾರೀನಿಯಾಗಿದ್ದಾರೋ - ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ’ ಅಂತ. ಆಗ ನನಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು! ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿದ್ದೆ. ಯಾರು ಶ್ರೀಮಾತೆ ಯವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಮುಕ್ತರಾಗುವರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ದರ್ಶನವೆಂದರೆ ಅದೇನು ಕಡಿಮೆ ಭಾಗ್ಯದ ಮಾತೆ?” ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಅವರ ಕಂಠ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡಿತು.

ಆಗ ನಾನು ಅಳುತ್ತ ಹೇಳಿದ್ದೆ, “ನಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಾಡಿದೆ, ಆದರೆ ಅವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಆಹ, ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಆಡುವರು ಅಂತ.”

ಆಗ ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರು ಅತ್ಯಂತ ಆವೇಗಭರಿತ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು, “ನೋಡು, ಶ್ರೀಮಾತೆ ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟರಲ್ಲ, ಅದೇ ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ. ಅವರು ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ನಿನ್ನ ಜೀವನ ಧನ್ಯವಾಯಿತು. ನೀನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಪಡೆದೆ; ನಿನ್ನ ಈ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೇ ಯಥೇಷ್ಟ. ಈಗ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುವಾಗ, ಅವರು ಹೇಗೆ ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡು ವರು? ಅವರು ಎಷ್ಟೊಂದು ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಅವ ರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ! ಅವರು ಗುಣಮುಖರಾಗಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತರೆ, ಅವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬಲ್ಲೆ. ಮಹಾ ಪುರುಷರ ಈ ಶುಭೇಚ್ಛೆಯು ಅಲೌಕಿಕವಾದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ತಮ್ಮ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯವಾದ ದಿವ್ಯದೇಹದೊಂದಿಗೆ ನನಗೆ ಅಂತಿಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಅಂದು ಜುಲೈ ೨೦, ೧೯೨೦. ಎಂದಿನಂತೆ ನಾನು ಅಂದೂ ನಿಧಿಸಲೆಂದು ಮಲಗಿಕೊಂಡೆ. ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆದ್ವೈತವೆಂಬಂತೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆ ದರ್ಶನ ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ನಾನು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯೀ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಕಂಡೆ. ಶ್ರೀಮಾತೆ ನನ್ನತ್ತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು, “ಮಗೂ, ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದರು. ಈ ಆದ್ವೈತ ದರ್ಶನದ ಅರ್ಥವೇನೆಂದು ನನಗೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ವಾರ್ತೆ ಲಭಿಸಿದಾಗಲೇ ನನಗದು ತಿಳಿಯಿತು. ಸುಮಾರು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಶ್ರೀಮಾತೆ ‘ಉದ್ಯೋಧನ’ ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಳೆಬರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದರು - ಆಗಲೇ ನನಗೆ ಅವರ ದರ್ಶನವಾಗಿತ್ತು. *

(ಮುಗಿಯಿತು)

(ಮೂಲ: ‘ಶತದೂವೇ ಶಾರದಾ’ ಬಂಗಾಳಿ ಗ್ರಂಥ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಚರ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ೧೯೮೫, ಪರಿಶಿಷ್ಟ.)

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಅಹೇತುಕ ಪ್ರೀತಿ

ನವಾಸನದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಂದ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದಿದ್ದ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವನು; ವಿದ್ಯಾವಂತ. ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳೂ ಅವನಲ್ಲಿದ್ದವು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ದಾರಿತಪ್ಪಿದ; ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮೇಲಿದ್ದ ಭಕ್ತಿ, ಗೌರವಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಇತರ ಅನೇಕ ಭಕ್ತರುಗಳಿಗೆ ಇದು ಸರಿಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕುರಿತು ಶ್ರೀಮಾತೆಗೆ ಹೇಳಿ, ಅವನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಹೇಳಲು ಅವರೆಲ್ಲ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಆ ಯುವಕನ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೊಂದುಕೊಂಡರು ನಿಜ; ಆದರೆ ಆ ಭಕ್ತರ ಮುಂದೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು: “ನಾನು ಹಾಗೆ ‘ನನ್ನ ಬಳಿ ಬರಬೇಡ’ ಎಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ನಾನು ತಾಯಿಯಾಗಿ, ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ‘ಬರಬೇಡ’ ಎಂಬ ಮಾತು ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬರಲಾರದು.” ಆ ಹುಡುಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಳಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾತೆಗೆ ಅವನ ಮೇಲಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯುವಕನ ಅಚಲ ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಮುಂದೆ ಫಲ ಕೊಟ್ಟವು. ಆತ ತನ್ನ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟ ಕ್ರಮೇಣ ಸರಿದಾರಿಗೆ ಬಂದ.

- ಸ್ವಾಮಿ ಶಾರದೇಶಾನಂದ

(ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯರು, ಅವರ ‘ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮಾಯೇರ್ ಸ್ಮೃತಿಕಥಾ’ ಗ್ರಂಥದಿಂದ)

ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರ ಸ್ಮೃತಿಸಂಚಯ

ಬಂಗಾಳಿ ಮೂಲ: ಸ್ವಾಮಿ ನಿರಾಮಯಾನಂದ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಕುಮಾರಿ ಪಿ.ಉಷಾ

ಭಾಗ ೧೫

೫ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ತಾಕೂರರ ಮಂಗಳಾರತಿ ಹಾಗೂ ಭಜನೆಯ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಬಾಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಲು ಹೋದಾಗ, ಅವರು ಆಗಲೇ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಎದ್ದಾಗ ಬಾಬಾ ಕೇಳಿದರು, “ನಿನ್ನೆ ಹೇಗಿತ್ತು?” ಅದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತರೆಂದರು, “ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು!” ಬಾಬಾ, “ಆರೆ, ನನಗೇನಾದರೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲೇ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಿಜ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಗ ನನಗೆ ದೇಹಭಾವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೆ, ಕಾಯಿಲೆ, ನೋವು - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತಿದ್ದೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮರುಕಳಿಸಿದವು” ಎಂದರು.

ಬೆಳಗ್ಗೆ ‘ಸ್ಮೃತಿಕಥೆ’ಯನ್ನು ಬರೆಸುವಾಗ ಅವರು ಖೇತ್ರಿಯ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಕ್ರೀತದಾಸರ ಪಾಠ ಶಾಲೆ, ಪ್ರಜೆಗಳು ರಾಜನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊನೆಗೊಂಡರು, “ ‘ಸ್ಮೃತಿಕಥೆ’ಗೆ ಖೇತ್ರರಾಜನ ಒಂದು ಭಾವಚಿತ್ರ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ?” ಕಲ್ಪತ್ರೆಯ ಹ್ಯಾರಿಸನ್ ರಸ್ತೆಯ ಫುಟ್‌ಪಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಂದಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ‘ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಹಾಗೂ ಖೇತ್ರಿ ರಾಜ’ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಚಿತ್ರ ಇದ್ದದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತ ಹೇಳಿದ. ತಕ್ಷಣ ಬಾಬಾ, “ಯಾರಿಗಾದರೂ ಪತ್ರ ಬರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ” ಎಂದರು. ಅಂತೆಯೇ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದದ್ದಾಯಿತು, ಆ ಪುಸ್ತಕವೂ ಬಂತು.

ಸಂಜೆ ಬಾಬಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, “ಶರಣಾಗತ, ಶರಣಾಗತ. ‘ಶರಣಾಗತ’ ಎಂದರೆ ‘ಸರ್ವಧರ್ಮಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ’ ಸರ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಶರಣಾಗತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಣಾಗತಿ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಆದಂತೆಯೇ.

ಜೋ ಮಾಕೋ ಶರಣ ಲಿಯೇ ಸೋ ತಾಕೋ ರಾಖೇ ಲಾಜಿ | ಉಲಟ್ ಜಲೇ ಮಫಲೇ ಚಲೇ ಬಹಿ ಜಾಯ್ ಗಜರಾಜ ||

(‘ಜಗನ್ಮಾತೆಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾದವನನ್ನು ಆಕೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆ. ವಿಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಜಲಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಆನೆಯು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದಾದರೂ ಮೀನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಈಜುತ್ತದೆ.’) ಇವೆಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಆಗದು. ಸಾಧುಸಂಗ ಅಗತ್ಯ.

ದಯಾ ಧರಮ್ ಕೀ ಮೂಲ ಹೈ, ನರಕ ಮೂಲ ಅಭಿಮಾನ್ | ತುಲಸೀ ದಯಾ ನ ಭೋಡಿಯೇ ಜಬ್ ಕಂತಾಗತ ಪ್ರಾಣ್ ||

ಫೆಬ್ರವರಿ 2016

“(‘ದಯೆಯೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ; ನರಕಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಅಹಂಕಾರ. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ದಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಬಾರದೆಂಬುದೇ ತುಲಸೀದಾಸನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.’) ಈ ‘ದಯೆ’ ಯೆಂಬುದು ಹೇಗೆ ಲಭಿಸುವುದು?

ತುಲಸೀ ಯೇ ಜಗಮೇ ಪಾಂಚೋ ರತನ ಹೈ ಸಾರ್ | ಸಾಧು-ಸಂಗ, ಹರಿಕಥಾ, ದಯಾ ದೀನ, ಉಪಕಾರ್ ||

“ಸಾಧುಸಂಗದಿಂದಲೇ ಹರಿಕಥೆ (ಭಗವತ್ಪ್ರಸಂಗ), ಹರಿಕಥೆಯಿಂದ ದಯೆ, ದೈನ್ಯತೆ; ಆ ದಯೆಯಿಂದ ಧರ್ಮ. ಅಂದರೆ, ದಯೆಯೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ. ದಯೆಯ ಮೂಲ ಹರಿಕಥೆ, ಹಾಗೂ ಹರಿಕಥೆಯ ಮೂಲ ಸಾಧುಸಂಗ.”

೬ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರು: “ ‘Be active, at the same time sensible.’ (‘ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗಿರಿ, ಜೊತೆಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಿಯೂ ಇರಿ’). ತಾಕೂರರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅದೇನೇ ಮಾಡಿ

ರಲಿ, ಮಾಡದಿರಲಿ, ಬಹಳ ಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದೂ ನಿಶ್ಚಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಎಂಬುದು ಶಕ್ತಿಹೀನ ಅವಸ್ಥೆ, ಚೈತನ್ಯಶೂನ್ಯರಾಗಿರುವುದು. ಈ ಶರೀರದ ಬಗ್ಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ! ನಿರ್ದ್ರಿಸಿದಾಗ ಬಾಯಲ್ಲಿನಾಯಿ ಮೂತ್ರ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಅರಿವು ನಮಗಾಗದು! ಹೌದು ತಾನೆ?

“ಏನು! ಮತ್ತೆ ಆ ದಿನದಂತೆಯೇ ಆಗುವುದೇ? ನಿಮಗಾಗದು, ಘಂಟೆ ಹೊಡೆದರೆ ಸಾಕು, ಎದ್ದು ಬಿಡುತ್ತೀರಿ! ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಮಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೇನು? ಕಾಲವಾದರೂ relative(ಸಾಪೇಕ್ಷ). ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ನೋಡೋಣ!”

“ ನಿಬಿಡ ಅಂಧಾರೆ ಮಾತೋರ್ ಚಮುಕೇ ಅರೂಪರಾಶಿ!
ತಾಯ್ ಜೋಗಿ ಧ್ಯಾನ ಧರೆ ಹೊಯೇ ಗಿರಿಗುಹವಾಸಿ||

(ಮಿರುಗುತಿದೆ ನಿನ್ನ ಅಪರೂಪ ರಾಶಿ / ನಿಬಿಡಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ /
ನಿನ್ನದರಿಂದಲೇ ನೆನೆವರೆ ಯೋಗಿಗಳು ಗಿರಿಗುಹಗಳಲ್ಲಿ ||)

“ಇದು ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜದ ಹಾಡು. ಅವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಭಾವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಹೀಗಿದೆ ಹಾಡು:

ಮಾ ತೋರ್ ಕೊಲೆ ಆಮಿ ಲುಕಿಯೆ ಥಾಕಿ!
ಫೇಕಿ ಫೇಕಿ ಚೇಯಿ ಚೇಯಿ
ಚೇಯಿ ಚೇಯಿ ತೋರ್ ಮುಖಪಾನೆ |
ಮಾ ಮಾ ಬೊಲೆ ಡಾಕಿ ||

“(‘ನಿನ್ನೊಲವಿನ ಮಡಿಲೊಳಡಗಿ, ನಿನ್ನಡೆಗೇ ಕಣ್ಣಿ ಚಾಚಿ, ಓ ತಾಯಿ, ಎನ್ನುವೆ’). ಇದಾದ ನಂತರ ‘ಯೋಗಾನಂದ ನಿರ್ದ್ರಾರಸ’ ಎಂದಿದೆ. (‘ಚಿದಾನಂದ ರಸಧಿಯಲ್ಲಿ / ಮಹಾಯೋಗ ನಿರ್ದ್ರೆಯಲ್ಲಿ’) ಇದೇನು! ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಆನಂದ ದಿಂದಿದೆ. ‘ಅಮ್ಮಾ’, ‘ಅಮ್ಮಾ’ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಅದೊಂಥ ಆನಂದ! ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ‘ಯೋಗಾನಂದ ನಿರ್ದ್ರಾರಸ’ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಏಕಾದರೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೋ?”

ಮತ್ತೆ ಹಾಡುಗಳು ಆರಂಭವಾದವು :

ಬೋಲ್ ರೇ ಜಬಾ ಬೋಲ್
ಕೊನ್ ಸಾಧನಾಯ್ ಪೆಲಿಯೆ ತುಯಿ
ಶ್ಯಾಮಾ ಮಾಯೆರ್ ಚರಣತಲ್

(‘ಎಲೆ ದಾಸವಾಳದ ಹೂವೆ, ಯಾವ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಜಗ ನ್ನಾತೆಯ ಚರಣತಲದ ಪುಣ್ಯವ ನೀ ಪಡೆದೆ, ಹೇಳು.’)

ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರ ಜತೆ ಬಾಬಾ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ:

ರಾಂಗಾ ಜಬಾ ಕೇ ದಿಲೋ ತೋರ್ ಪಾಯ್
ಮುತೋ ಮುತೋ!
ದೇ ನಾ ಮಾ ಸಾಧ್ ಹೊಯೆಫೆ ಪೊರಿಯೆ ದೇನಾ
ಮಾಥಾಯ್ ದುಖೊ

(ರಂಗುರಂಗಿನ ಹೂವನಾರಿಟ್ಟರಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಮುಡಿಗೇ?
ಅವುಗಳೆರಡನ್ನು ಇಡಬಾರದೇ ನೀನೆನ್ನ ಮುಡಿಗೇ!)

ನಿನ್ನ ಹಾಡಿದ ಗಾಯಕ ಭಕ್ತ ಹಾಡಿದ :

೧) ಕಾಲೋ ಮೇಯೇರ್ ಪಾಯೇರ್ ತಲಾಯ್
ದೇಖೇ ಜಾ ಆಲೋರ್ ನಾಚನ್ |
ರೂಪ್ ದೇಖೇ ದೇಯ್ ಬುಕ್ ಪೇತೇ ಶಿವ್
ಜಾರ್ ಹಾತೇ ಮರಣ-ಬಾಚನ್||

(ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಪಾದದಡಿ ಬೆಳಕಿನ ನರ್ತನವ ನೋಡಿ ಆ ಕಾಲಶಿವನು ತನ್ನ ಎದೆದುನೊಡ್ಡಿ ಮಲಗಿಹನಲ್ಲ..)

೨) ಬುಕೇರ್ ವೃಥಾಯ್ ಆಸನ್ ಪಾತಾ
ಬಸ್ ಮಾ ಹೆಥಾ ದುಃಖ-ದುಲಾಲಿ |
ಆರ್ ಲುಕಾಬಿ ಕೊಥಾ ಮಾ ಕಾಲಿ ||

(ವೃಥಾಗೊಂಡ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿನಗಾಗಿ ಆಸನವ ಹಾಸಿರುವೆ; ಬಂದು ನೆಲೆಸಮ್ಮಾ ತಾಯಿ, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ನೀ ಹೋಗುವೆಯಲ್ಲವೇ?)

ಬಾಬಾ ಮೌನವಾಗಿ ಹಾಡನ್ನಾಲಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ, “ಏನು ಸೊಗಸಾದ ಪದಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಾಡು, ಭಾವವೂ ಅದೇ ರೀತಿ!” ಎಂದರು. ಇದಾದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ, ‘ಏಯ್ ಜೇ ದೇಖಾ ಜಾಯ್ ಆನಂದಧಾಮ್ | ಭವಜಲಧಿರ್ ಪಾರೇ ಜೋತಿ ಮರ್ಯ’ (ಭವಜಲದ ಆ ತೀರದಲ್ಲಿ ಜೋತಿರ್ಮಯವಾದ ಆನಂದಧಾಮವು ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ) ಸ್ವರ-ತಾಳ-ಲಯ ಸೇರಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ, ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಹಾಡಿದ ಈ ಹಾಡು ಅತ್ಯಂತ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಬಳಿಕ ಮೌನ ಮುರಿದು ಬಾಬಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು: “ಈ ಹಾಡಿನ association (ಸಂಬಂಧ) ಬಹಳ ಕರುಣಾಪೂರಿತವಾದುದು. ಅಂತಿಮ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜ್ (ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು) ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕು ತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಅವನಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು ಹೋದಾಗ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೃತ್ಯುವು ದುಃಖಕರ ವಲ್ಲ , ಆನಂದದಾಯಕ; ಅಲ್ಲದೆ ಭಗವಂತನ ಸಾಮೀಪ್ಯ ಎಂದು ಅದರ ಭಾವ. ಶರತ್ ಮಹಾರಾಜರ (ಸ್ವಾಮಿ ಶಾರದಾನಂದ)ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ೨ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮುಂಜಾನೆಯವರೆಗೆ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹರಿ ಮಹಾರಾಜರ (ಸ್ವಾಮೀ ತುರಿಯಾನಂದ) ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ಹಾಡು. ಇದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಿಯವಾದ ಹಾಡು.”

೭ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಒಬ್ಬಾಕೆ ಮಹಿಳೆ ಬಾಬಾಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು, ಎಲ್ಲದರ ಭಾರವನ್ನೂ ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ವಹಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿಸಿ ಕೇಳಿದ ಬಾಬಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿದರು: “ನೀನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ರಾಕೂರರ ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆ. ಆತನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಈ ಇಚ್ಛೆ ಈಡೇ ರಲಿ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹದಿನೇಳು ಅಧ್ಯಾಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಖ್ಯ, ಜ್ಞಾನ, ಕರ್ಮ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪದೇಶಿಸಿ,

೧೮ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, 'ಸರ್ವಧರ್ಮಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ,' ಎಂಬುದಾಗಿ. 'ಶರಣಾಗತಿ' ಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರ ಬರೆದ ನಂತರ ಭಕ್ತನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, "ಶರಣಾಗತ, ಶರಣಾಗತ - ಇದೂ ಒಂದು ಮಂತ್ರವೇ ಸರಿ. ತಾಕೂರರು ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ!"

ಭಕ್ತ ತಾನು ಬಹಳ ಧನ್ಯ ಎಂದೇನಿಸಿದ. ಆನೇಕ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವನು ಗೀತಾಪಠದ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಬಾ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ಗೀತೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಹೀಗೆ ನೆರವೇರುವುದೆಂದು ಭಕ್ತನು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು - ಬಾಬಾ ದೀಕ್ಷೆಗೆ 'ಶರಣಾಗತಿ' ಎಂದೂ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದವನಿಗೆ 'ಶರಣಾಗತ'ನೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

೮, ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಸಂಜೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಕುಮಿಲ್ಲಾದ ಡಾ. ಕಾಮಿನೀಬಾಬು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಧುಸಂಗ ಪಡೆಯಲು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಬಾ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು, "ಸಾಧುಸಂಗ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಸಾಧುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಠಿಣ. ಯಾರಾರೋ ಸಾಧುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಬೇಡ, ಅದರಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು. ಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ಸಾಧುವೊಬ್ಬ ಜಿಪುಣನೊಬ್ಬನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ೩೦೦ ರೂ. ಗಳನ್ನು ೭೦೦ ರೂ. ಮಾಡಿಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ಲಪಟಾ ಯಿಸಿದ. ಜಿಪುಣನೋ ಹಣ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೋಜನಕ್ಕೇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಬಿಚ್ಚಿದ. ಸಾಧು ೭೦೦ ರೂ. ಮತ್ತೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಜಿಪುಣ ೮೦ ಅಡಿ ಆಳದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತ. ಸಾಧುವನ್ನು ಕರೆದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಸಾಧುವಾದ್ದರಿಂದ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಿಲ್ಲ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಜೈಲುವಾಸವಾಯಿತು.

"ಬದರಿ ಸಮೀಪ ಜಿಪುಣನೊಬ್ಬ ಏನೇ ಆದರೂ ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಭೋಜನ ನೀಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ ಸಾಧುವೊಬ್ಬ ಬಂದು, 'ಮೂರು ದಿನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಚಿನ್ನ ವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದಾಗ ಜಿಪುಣ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬ ಹಣ ಕೊಟ್ಟ. ಈ ಸಾಧು ಮಾಡಿದ್ದೇನು! ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಧುಗಳಿಗೆಲ್ಲ, 'ಇಂಥ ದಿನ ಇಂಥ ಕಡೆ ಸಾಧುಸೇವೆ ನಡೆಯುವುದು' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ. ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ಜಿಪುಣ, ಸಾಧುವಿಗೆ ನೆನಪಿಸಿದ, 'ಚಿನ್ನವೆಲ್ಲಿ?' - ಆಗ ಸಾಧು ಅವನನ್ನು ಕರೆತಂದು ತೋರಿಸಿದ, 'ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ನಿನ್ನ ಹಣದಿಂದ ಸಾಧು ಸೇವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವ ಚಿನ್ನ ಬೇಕು ನಿನಗೆ?'

"ಸಾಧುಗಳು ಮೊದಲಿಗೆ 'ಜೈ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕೀ ಜೈ' ಎಂದು ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ತಾಕೂರರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ನೋಡು! ನಂತರ ಜೈ ಜಾನಕೀ ಮಾಯಿ ಕೀ! ಜೈ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಕೀ! ಸರಯೂ ಕೀ! ಲಭಮಣ್‌ಜೀ ಕೀ! ಭರತಜೀ ಕೀ! ಹನುಮಾನ್ ಕೀ! ಬಗಾನ್ ಕೀ! (ತೋಟಕ್ಕೆ ಜಯವಾಗಲಿ), ರೈಮಾಪ್ ಕೀ, ರೈಮಾಡ್

ಕೀ! (ಮರಗಿಡ, ಪೊದರುಗಳಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ) ಇನ್ನೂ ಏನೆಲ್ಲಾ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಜೈಕಾರ!" (ಎಲ್ಲರೂ ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕರು.)

೯ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಬಾಬಾ 'ಸ್ಮೃತಿಕಥೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: "ಮೂಲ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಳಿ ಯಿರುತ್ತದೆ; ನಡೆದ ಘಟನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೂ ಅಂತೆಯೇ ನಾನಾ ವಿಷಯಗಳು, ಮಾತುಕತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆಯುವುದು ಬೇಡವೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ '—' ಹೇಳಿದ, ಯಾವುದು ತಾನಾಗಿಯೇ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆ ಯಿರಿ, ಕೇವಲ serious ಆದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ bare facts ಗಳಿಂದ repulsion ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ interest ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇವಾಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಾದ ಬಳಿಕ ಪ್ರವಾಸಕಥನದೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ."

ಒಬ್ಬನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬಾಬಾ ಉತ್ತರಿಸಿದರು: "ಹೌದು, ಟಿಬೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿದ್ದರೂ ಅದು ಅಸಂಪೂರ್ಣವೆ." ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು, "ಕಾಶೀಪುರದ ವಿಷಯ ನೆನಪಿಲ್ಲ."

"ನಾವಂತೂ ಇಡೀ ಜೀವನ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಬಾರಾ ನಗರ ಮಠದಲ್ಲಿ, ನಂತರ ಹಿಮಾಲಯದ ಹಲವಾರು ತೀರ್ಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ. ಆಮೇಲೆ ರಜಪುತಾನ, ಕೊನೆಗೆ ಮುರ್ಷಿದಾ ಬಾದ್, ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆವು. ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನಾಗಿಯೇ ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ? ಕಷ್ಟದ ಮೂಲಕವೇ ಭಗವಂತನ ಬಳಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತು."

೧೧ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಾಬಾಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಲು ಬಂದ ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ, ತಮಗೆ ತಾಕೂರರಿಂದ ವಾಸಂತೀಪೂಜೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು: "ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಕನಸು ಬಿತ್ತು- ತಾಕೂರರು ಹೇಳಿದರು, 'ದುರ್ಗಾಪೂಜೆ ಮಾಡು' ಅಂತ. ನಾನಂದೆ, 'ದುರ್ಗಾಪೂಜೆಯೇ? ಅದಕ್ಕಿನ್ನೂ ಸಮಯವಿದೆ.' ಆಗ ಅವರೆಂದರು, 'ಹಾಗಾದರೆ ವಾಸಂತೀಪೂಜೆ ಮಾಡು.' ಅನಂತರ ನೋಡಿದೆ, ಬಕುಲವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಹುಲ್ಲುಚಾವಣಿಯ ಕೆಳಗೆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಾಕೂರರು ಇದನ್ನು ಮಹಡಿಯ ವರಾಂಡದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದಾರೆ! ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆದೇನು ಆನಂದ!"

ಪೂಜೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡು ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರು, "ಅರೆ, ನಾನು ಯಾವಾಗ ಇರುತ್ತೇನೋ, ಯಾವಾಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ! ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತು ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಜ್ (ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು) ವಾಸಂತೀ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಣ್ಣನೂ (ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವಾನಂದರು) ಹಾಗೆಯೇ. ಈಗ ನೋಡು,